

Udskriftsdato: torsdag den 22. januar 2026

KEN nr 10152 af 03/11/2022 (Gældende)

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt strakspåbud om at sikre anvendelse af procesudsugning med lavtryk ved svejsning, så de ansatte ikke blev udsat for unødigt påvirkning fra svejserøg på arbejdsstedet (arbejdets udførelse - procesventilation - lavtryk - svejsning - højtryksudsug - svejserøgsfilter)

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-840

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt strakspåbud om at sikre anvendelse af procesudsugning med lavtryk ved svejsning, så de ansatte ikke blev udsat for unødigt påvirkning fra svejserøg på arbejdsstedet (arbejdets udførelse - procesventilation - lavtryk - svejsning - højtryksudsug - svejserøgsfilter)

Resume

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at de ansatte blev udsat for unødigt påvirkning fra svejserøg, der består af partikler og gasarter, som kan give alvorlige sundhedsskader, herunder kræft. Nævnet vurderede, at virksomheden skulle anvende procesudsugning med lavtryk på det konkrete svejsearbejde.

Nævnet lagde vægt på, at de ansatte arbejdede med CO₂ svejsning i sort jern og TIK svejsning i rustfrit stål i et telt opstillet på arbejdsstedet. Arbejdet blev udført med brug af turbomaske og højtrykssug. Turboenheden indsuger luft via et filter i operatørens bælte. Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet vurderede, at det var muligt at anvende procesudsugning med lavtryk på arbejdsstedet

Afgørelsen er truffet af et enigt nævn.

Afgørelse

I har klaget over Arbejdstilsynets afgørelse af den 21. oktober 2021 om procesudsugning med lavtryk.

Arbejdsmiljøklagenævnet har nu afgjort sagen på møde den 31. maj 2022.

Resultatet er:

- Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 21. oktober 2021 med strakspåbud til jer om at sikre anvendelse af procesudsugning med lavtryk ved svejsning, så jeres ansatte ikke udsættes for unødigt påvirkning fra svejserøg på arbejdsstedet [adresse udeladt].

Det betyder, at nævnet er kommet til samme resultat som Arbejdstilsynet.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at jeres ansatte blev udsat for unødigt påvirkning fra svejserøg, der består af partikler og gasarter, som kan give alvorlige sundhedsskader, herunder kræft.

Nævnet vurderer, at I skulle anvende procesudsugning med lavtryk på det konkrete svejsearbejde.

Hvad er afgørende for resultatet

Nævnet lægger vægt på, at jeres ansatte arbejdede med CO2 svejsning i sort jern og TIK svejsning i rustfrit stål i et telt opstillet på arbejdsstedet.

Arbejdet blev udført med brug af turbomaske og højtrykssug. Turboenheden indsuger luft via et filter i operatørens bælte.

Nævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet vurderede, at det var muligt at anvende procesudsugning med lavtryk på arbejdsstedet

Kun hvis det ikke er praktisk muligt ved svejsning i stål at sikre de ansatte ved brug af procesudsugning med lavtryk, kan I benytte højtryksudsugning suppleret med åndedrætsværn.

I har anført, at der i BAR-vejledning "Arbejds miljø ved svejsning - gode løsninger" s. 6, er en oversigt med foranstaltninger til forureningsbekæmpelse, hvor man ved TIG/MAG svejsning kan anvende a) "lavtryksudsug" eller b) "højtryksudsug i kombination med åndedrætsværn".

I har desuden anført, at der ikke er tale om arbejde i trange rum, men i et telt med naturlig stor udluftning.

I finder endvidere, at højtryksudsugning på grund af emnernes form og størrelse vil give en større fleksibilitet ved svejseprocessen og yde en tilstrækkelig beskyttelse, når det kombineres med åndedrætsværn.

Det kan dog ikke føre til et andet resultat. Nævnet henviser til begrundelsen for afgørelsen oven for.

Nævnet skal yderligere bemærke, at det fremgår af teksten på side 6 i BAR-vejledningen "TIG-svejsning i rustfrit stål, hvor der udvikles ozon: Der anvendes effektiv lavtryksudsugning. Kan det ikke lade sig gøre på grund af utilgængeligheden o. lign., anvendes egnet åndedrætsværn mod ozon.

Det fremgår yderligere af de reglerne for svejsning på side 7 " Brug kun højtryksudsugning, når lavtryksudsugning er praktisk umuligt, og suppler med et luftforsynet åndedrætsværn. "

Uanset om der er tale om svejsning i et telt, bliver jeres ansatte udsat for unødigt påvirkning fra svejserøg, hvis der ikke er etableret procesventilation med lavtryk, der effektivt fjerner svejserøgen fra den ansattes åndedrætszone.

Om reglerne

Det følger af arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres, så det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det følger af reglerne om arbejdets udførelse, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Det følger af reglerne om foranstaltninger til forebyggelse af kræft risikoen ved arbejde med stoffer og materialer, at hvis det ikke kan hindres, at der sker udvikling af luftforurening fra stoffer og materialer,

herunder luftforurening fra arbejdsprocesser, skal der så vidt muligt anvendes procesudsugning, der er egnet til at fjerne forureningen på det sted, hvor den udvikles.

Det følger af reglerne om brug af personlige værnemidler, at hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

Bemærkninger til Arbejdstilsynets sagsbehandling

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærker, at Arbejdstilsynets i sin afgørelse mangler at henvise til § 26, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1495 af 18. december 2015 om foranstaltninger til forebyggelse af kræft risikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Nævnet finder, at Arbejdstilsynets manglende henvisning, ikke medfører, at afgørelsen er ugyldig, da overtrædelsen i sagen ligger inden for de allerede citerede bestemmelsers ordlyd, og den manglende citering ikke ses at have haft indflydelse på jeres forståelse af påbuddet.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet.

Afgørelsen er truffet af et enigt nævn.

Oplysninger i sagen

Nævnet har afgjort sagen ud fra de akter, som nævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, og brev fra jer af 7. marts 2022.

Regler

Her er de regler, nævnet har afgjort sagen efter.

Love og bekendtgørelser

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021.

Om arbejdets udførelse

- § 38, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021.
- § 16, i bekendtgørelse nr. 1234 af 29. oktober 2018 om arbejdets udførelse

Om arbejde med stoffer og materialer

- § 26, nr. 2, jf. bilag 2 i bekendtgørelse nr. 1795 af 18. december 2015 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffer og materialer

Om brug af personlige værnemidler

- § 3, i bekendtgørelse nr. 1706 af 15. december 2010 om brug af personlige værnemidler

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. I kan finde reglerne fulde ordlyd på www.retsinformati-on.dk

Kopi er sendt til:

Arbejdstilsynet, j.nr. 20210084098/3

[Adressat udeladt] Att: Arbejdsmiljørepræsentanten/De ansatte

Lovuddrag

Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 om arbejdsmiljø

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Bekendtgørelse nr. 1234 af 29. oktober 2018 om arbejdets udførelse

§ 16. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Bekendtgørelse nr. 1795 af 18. december 2015 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffer og materialer

Arbejdsprocesser

Tekniske anlæg og ventilationssystemer

§ 26. Hvis det ikke kan hindres, at der sker udvikling af luftforurening fra stoffer og materialer, herunder luftforurening fra arbejdsprocesser, skal der:

- 1) for arbejde på faste arbejdssteder anvendes procesudsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles, jf. § 35, stk. 1, i bekendtgørelsen om indretning af faste arbejdssteders indretning, og
- 2) for andet arbejde så vidt muligt anvendes procesudsugning, der er egnet til at fjerne forureningen på det sted, hvor den udvikles.

Bilag 2 til bekendtgøren

Bekendtgørelsen gælder både ved arbejde ved arbejdsprocesser omfattet af bekendtgørelsens kapitel 1, men også ved udsættelse for stoffer og materialer i forbindelse med arbejdsprocesser omfattet af bilag 2. For nogle af stofferne på bilag 2 er der anført, at bekendtgørelsens bestemmelser gælder ved "anden udsættelse" end arbejde med de pågældende stoffer, i enkelte tilfælde kan udsættelsen være præciseret som arbejde i forurennet jord eller som slibning, nedrivning, ophugning, svejsning og/eller varmebehandling.

Arbejde som indebærer udsættelse for røg fra metalsvejsning (svejsrøg)

Bekendtgørelse nr. 1706 af 15. december 2010 om brug af personlige værnemidler

Kapitel 2

Arbejdsgiveren

§ 3. Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.